

BESLISVOORSTEL RAAD BLARICUM

Besluitvormend orgaan

Gemeente Blaricum – Gemeenteraad

Gemeentecode

Blaricum

Onderwerp

Opheffing GR GVE Gooiergracht

Portefeuillehouder

Cornelis, F.

Openbaar

Ja

Korte inhoud

De gemeenten Blaricum, Laren en Eemnes en waterschap Amstel, Gooi en Vecht (WS AGV) willen de Gooiergracht gezamenlijk en integraal aanpakken en tegelijk de verdeling van eigendommen, taken en verantwoordelijkheden rond de Gooiergracht verhelderen en vereenvoudigen. Het opheffen van de Gemeenschappelijke Regeling Gooiergracht en Vijzelgemaal Eemmeer (GR GVE) blijkt een noodzakelijke randvoorwaarde. Er wordt daarom voorgesteld de Gemeenschappelijke Regeling dit jaar daadwerkelijk op te heffen.

Besluiten

De raad besluit:

1. De Gemeenschappelijke Regeling Gooiergracht en Vijzelgemaal Eemmeer op te heffen per 31 december 2023.
2. Geen wensen of bedenkingen te uiten aan het Algemeen Bestuur van de GR GVE op het ontwerp liquidatieplan.

Aanleiding voorstel

De watergang Gooiergracht ligt in een grensgebied van drie gemeenten, twee provincies en twee waterschappen. De gemeenten Laren en Blaricum hebben in 1960 een extra bestuurslaag opgericht voor het beheer van de Gooiergracht: de Gemeenschappelijke Regeling Gooiergracht en Vijzelgemaal Eemmeer (GR GVE). In de opvolgende decennia zijn er verschillende juridische en bestuurlijke wijzigingen opgetreden in de verdeling van eigendommen en beheerverantwoordelijkheden. Mede hierdoor is er in de loop der decennia onduidelijkheid ontstaan over de verdeling van taken en verantwoordelijkheden tussen de direct betrokken overheden. Het voortbestaan van deze onduidelijkheid blijkt

contraproductief te werken en ontwikkelingen in het beheer van de Gooiergracht te belemmeren.

De gemeenten Blaricum, Laren en Eemnes en waterschap Amstel, Gooi en Vecht (WS AGV) en de GR GVE hebben geïnventariseerd hoe de Gooiergracht gezamenlijk en integraal aan kan worden aangepakt én hoe de huidige complexe beheersituatie kan worden vereenvoudigd tot een heldere verdeling van eigendommen, taken en verantwoordelijkheden rond de Gooiergracht. Dit is door adviesbureau Sweco verwoord in bijgevoegde Oplegnotitie (bijlage 1) en de visie en het uitvoeringsprogramma zoals opgenomen in “Eindrapport integrale aanpak Gooiergracht” (bijlage 2).

Beide resultaten zijn een uitwerking van de op 26 januari 2022 ondertekende Intentieverklaring integrale aanpak Gooiergracht (bijlage 5).

Doel

Het in gang zetten van het opheffen van de GR GVE per 31 december 2023.

Toelichting besluit (argumenten)

1.1 Het opheffen van de GR GVE heft onduidelijkheden over verdeling beheertaken op.
Het voortbestaan van de GR GVE met haar formele eigendommen houdt onduidelijkheden over wie waar voor verantwoordelijk is in stand. Deze onduidelijkheden werken contraproductief en belemmert ontwikkelingen in het beheer van de Gooiergracht. Het waterschap AGV heeft de watergang Gooiergracht inmiddels de status van primaire watergang gegeven, waardoor het peilbeheer en de verantwoordelijkheid voor het baggeren en schonen van de watergang nu expliciet bij het waterschap is belegd. Het overdragen van het eigendom van diverse objecten en percelen en het opheffen van de GR GVE draagt verder bij aan het duidelijk beleggen van de beheerverantwoordelijkheden.

1.2 Het verduidelijken van de beheertaken maakt een integrale aanpak mogelijk.
Het wegnemen van de onduidelijkheden, door opheffing van de GR GVE, maakt het voor alle partijen makkelijker om hun beheerverantwoordelijkheden te nemen en elkaar daar op aan te spreken, zoals het uitvoeren van sanering en het klimaatadaptiever inrichten van het watersysteem Gooiergracht.

1.3 Er is geen noodzaak meer tot het in stand houden van de GR GVE.
De gemeenten Laren en Blaricum hebben in 1960 de GR GVE opgericht om de watergang Gooiergracht te verbeteren en te onderhouden en tevens de Rioolwaterzuiveringsinstallatie (RWZI) Blaricum op te richten. In die tijd was zowel het waterkwantiteitsbeheer als het waterkwaliteitsbeheer in het Gooi een verantwoordelijkheid van de gemeenten. In 1975 is het Zuiveringschap Amstel- en Gooiland (ZAG) opgericht. In de jaren daarna is het beheer en later ook het eigendom van de RWZI Blaricum overgedragen aan het ZAG. De GR GVE en het ZAG hebben toen ook afspraken vastgelegd over het beheer van de watergang Gooiergracht. Per 1 januari 1997 is het ZAG opgegaan in waterschap AGV. In 2009 is de

Waterschapswet gewijzigd, waardoor waterschap AGV werd verplicht om aan de inwoners van het Gooi een (voor het gehele waterschapsgebied gelijke) watersysteemheffing op te leggen. De instandhouding van de GR GVE is sindsdien alleen noodzakelijk om de rol van formele eigenaar van diverse objecten en kadastrale percelen te blijven vervullen. Het liquidatieplan gaat uit van de overdracht van al deze objecten en percelen.

1.4 Er is nu breed draagvlak voor het kunnen opheffen van de GR GVE.

Ter voorbereiding op de voorgestelde opheffing is uitvoerig ambtelijk en bestuurlijk overleg geweest tussen de GR GVE, het waterschap AGV en de drie BEL-gemeenten. Dit voorstel is tevens een uitwerking van de 'Intentieverklaring integrale aanpak Gooiergracht', welke door de partijen is ondertekend op 26 januari 2022 (zie bijlage 5).

1.5 Alleen de raden van Laren en Blaricum kunnen besluiten tot opheffing van de GR GVE.

De basis voor opheffing van de GR GVE is geregeld in artikel 23 uit de GR GVE (1989). Daarin is in lid 1 opgenomen: "Tot opheffing van deze regeling kan slechts worden overgegaan nadat de meerderheid van de raden van de deelnemende gemeenten daartoe heeft besloten."

1.6 De partijen blijven samenwerken aan een integrale aanpak voor de Gooiergracht.

Het dagelijkse bestuur van waterschap AGV en de colleges van b&w van de drie BEL-gemeenten zijn voornemens om gezamenlijk een inrichtingsplan op te stellen voor de integrale aanpak van de Gooiergracht.

2.1 De gemeenteraden moeten worden gehoord voorafgaande aan het vaststellen van het liquidatieplan (door het AB van de GR GVE).

Het Dagelijks Bestuur van de GR GVE is verplicht het ontwerp liquidatieplan eerst toe te zenden aan de gemeenten voor het ophalen van eventuele wensen en bedenkingen vanuit de raad. Na het besluit van de raden tot opheffing, kan het AB van de GR GVE het definitieve liquidatieplan vaststellen op basis van voorliggend ontwerp liquidatieplan en eventuele wensen en bedenkingen vanuit de raden van Laren en Blaricum.

Dit is in overeenstemming met lid 3 en 4 van artikel 23 uit de GR GVE (1989), waarin is opgenomen:

Lid 3: "In geval van opheffing van de regeling besluit het algemeen bestuur tot liquidatie. Het stelt daarvoor de nodige regelen."

Lid 4: "Het algemeen bestuur stelt, gehoord de gemeenteraden, een liquidatieplan vast, dat door het dagelijks bestuur in ontwerp wordt aangeboden."

2.2 Het liquidatieplan beschrijft alle onderwerpen die geregeld moeten worden om de rechtspersoon GR GVE te ontmantelen.

Het ontwerp liquidatieplan (zie bijlage 3) voorziet in de overdracht van alle eigendommen van de GR GVE, het beëindigen van een samenwerkingsovereenkomst met waterschap AGV (uit 1988) en de financiële gevolgen van de opheffing. De eigendommen van de GR GVE worden overgedragen naar het waterschap AGV en de drie BEL-gemeenten.

2.3 De door Blaricum in eigendom over te nemen objecten worden reeds door Blaricum onderhouden.

De over te nemen objecten (Capittenweg, riooltoevoerleiding en bruggen) worden reeds door de gemeente Blaricum onderhouden. De over te nemen smalle, langgerekte kadastrale percelen en enkele inliggende duikers en beschoeiing blijven in gezamenlijk onderhoud van de gemeente Blaricum en Laren tezamen, maar vanaf nu zonder de GR GVE als tussenliggende organisatie.

Na voltooiing van de liquidatie van de GR GVE en na het uitvoeren van de sanering van de waterbodem van de Gooiergracht worden alle kadastrale percelen in en langs de watergang Gooiergracht die in eigendom zijn van de gemeenten Laren en Blaricum tezamen (50/50 eigendom) ter overname aangeboden aan de direct naastgelegen kadastraal eigenaar (gemeenten Blaricum en Eemnes en direct naastgelegen particuliere eigenaren).

2.4 De overdracht van eigendommen vindt plaats zonder verrekening van kosten voor onderhoud.

Voor alle over te dragen objecten geldt dat zij reeds door de ontvangende partij worden onderhouden danwel dat er op het moment van overdracht geen sprake is van achterstallig onderhoud. De kosten voor het benodigde toekomstige onderhoud zijn voor de verantwoordelijke voor het onderhoud, zoals vastgelegd in onder andere de keur en het Handboek Onderhoud Oppervlaktewater (BOWA, 2018). De over te dragen stuwen worden binnenkort als gevolg van de waterbodemsanering volledig verwijderd.

Vastgesteld wettelijk- en beleidskader

Wet gemeenschappelijke regelingen. Besluit Begroting en Verantwoording (BBV).Tevens: de Waterwet; de Wegenverkeerswet; de Keur van waterschap Amstel, Gooi en Vecht; het 'Handboek Onderhoud Oppervlaktewater' (vastgesteld door de gemeenten Laren en Blaricum en waterschap Amstel, Gooi en Vecht).

Relatie BEL-gemeenten en BEL Combinatie

De Gooiergracht ligt in een grensgebied van twee waterschappen, twee provincies en de drie BEL-gemeenten en heeft een lange historie. Sinds 1960 nog een extra bestuurslaag aan de orde: de Gemeenschappelijke Regeling Gooiergracht en Vijzelgemaal Eemmeer (GR GVE). In het Algemeen en Dagelijks Bestuur van de GR GVE hebben alleen de gemeenten Laren en Blaricum zitting.

Het Algemeen Bestuur van de GR GVE heeft op 24 oktober 2017 het Dagelijks Bestuur opdracht gegeven om een uitvoeringsvoorstel op te stellen voor het opheffen van de GR. De BEL-gemeenten en waterschap AGV trekken in veel projecten al samen op met goede resultaten. De Gooiergracht is nog een vraagstuk in deze samenwerking. Daarom is er de wens om dit nu gezamenlijk op te pakken en op te lossen.

Kantttekeningen

–

Financiën

Prognose liquidatie GR GVE:

Per ultimo 2022 bedraagt het eigen vermogen van de gemeenschappelijke regeling € 186.958. Hiervan heeft € 12.780 betrekking op de materiele vaste activa. Dit is met name de waarde van de Gooiergracht. Aangezien de waardeoverdracht geschiedt tegen € 1 zal hier een boekverlies optreden van circa € 12.000.

Daarnaast is in de begroting 2023 voor onderzoeks- en frictiekosten opgenomen van circa € 55.000. Dit zal onttrokken worden aan het eigen vermogen.

Een voorzichtige prognose resulteert dan in een positief resultaat van € 120.000. Dit zal evenredig over de deelnemende gemeenten worden verdeeld, volgens de in de GR GVE afgesproken verdeelsleutel.

Onderhoud:

De door de GR GVE over te dragen objecten worden reeds door andere partijen dan de GR GVE onderhouden, met uitzondering van diverse groenopslag op delen van de westelijke oevers van de Gooiergracht.

Begrotingswijziging nodig?

Nee

Uitvoering

Na uw besluit wordt het ontwerp liquidatieplan en uw eventuele wensen of bedenkingen daarbij voorgelegd aan het Algemeen Bestuur van de GR GVE. Dit AB zal vervolgens besluiten tot liquidatie en het definitieve liquidatieplan vaststellen. Vervolgens wordt het liquidatieplan uitgevoerd.

In 2023 gaan de gemeenten Blaricum, Laren en Eemnes, het waterschap AGV en de GR GVE de in het “Eindrapport integrale aanpak Gooiergracht” geadviseerde plannen en fysieke maatregelen uitwerken tot een inrichtingsplan.

Communicatie

Na het overdragen van eigendommen, wordt de GR GVE uitgeschreven uit het centrale openbare register van gemeenschappelijke regelingen van Ministerie BZK. De GR GVE wordt ook ontbonden en uitgeschreven uit de Kamer van Koophandel. De opheffing wordt gepubliceerd in het elektronische gemeenteblad van Laren en Blaricum in Overheid.nl.

Bijlagen

1. Oplegnotitie Gooiergracht.
2. Eindrapportage Integrale aanpak Gooiergracht, Sweco 2022.
3. Ontwerp liquidatieplan GR GVE.
4. Uitwerking overdracht van eigendommen van de GR GVE naar de diverse betrokken partijen.
5. Intentieverklaring integrale aanpak Gooiergracht, 26 jan 2022.
6. Tekst GR GVE.

Steller

R. van Buuren(rbuur).

Registratiedatum

31 januari 2023